

Tóm tắt

Khái niệm cơ bản

Thống kê là **nghệ thuật và khoa học** thu thập, phân tích, trình bày và diễn giải dữ liệu. Đây là môn học bắt buộc với sinh viên các ngành kinh tế và quản trị kinh doanh. Chương này đã giới thiệu các ứng dụng thống kê điển hình trong lĩnh vực kinh doanh.

Dữ liệu và thang đo

- Dữ liệu (Data):** Là các con số và thông tin được thu thập để phân tích.
- Quan sát (Observation):** Tập hợp các giá trị đo lường cho một đơn vị nghiên cứu cụ thể.

4 thang đo trong thống kê

- Định danh (Nominal):** Dùng nhãn hoặc tên để phân loại (ví dụ: ngành nghề, giới tính).
- Thứ bậc (Ordinal):** Có thứ tự nhưng khoảng cách không đều (ví dụ: xếp hạng khách hàng VIP, Gold, Silver).
- Khoảng cách (Interval):** Có thứ tự và khoảng cách đều, không có điểm 0 tuyệt đối (ví dụ: nhiệt độ °C).
- Tỷ lệ (Ratio):** Có đầy đủ tính chất của interval và có điểm 0 tuyệt đối (ví dụ: doanh thu, tuổi tác).

Phân loại dữ liệu

- Dữ liệu định tính (Categorical data):**
  - Sử dụng thang đo nominal hoặc ordinal
  - Ví dụ: Loại hình doanh nghiệp (TNHH, Cổ phần), Xếp hạng tín nhiệm
- Dữ liệu định lượng (Quantitative data):**
  - Sử dụng thang đo interval hoặc ratio
  - Ví dụ: Lợi nhuận quý (tỷ đồng), Số nhân viên
  - Có thể áp dụng các phép toán số học

Phương pháp thống kê

- Thống kê mô tả (Descriptive statistics):**
  - Tổng hợp dữ liệu qua bảng biểu, đồ thị hoặc số liệu
  - Ví dụ: Báo cáo doanh thu theo quý của Vinamilk
- Suy luận thống kê (Statistical inference):**
  - Sử dụng dữ liệu mẫu để ước lượng hoặc kiểm định cho tổng thể
  - Ví dụ: Khảo sát 1,000 hộ gia đình để dự báo chi tiêu Tết 2024

Công nghệ hỗ trợ

- Phân mềm thống kê:** SPSS, R, Python giúp xử lý dữ liệu phức tạp
- Khai phá dữ liệu (Data mining):** Ứng dụng AI để phát hiện xu hướng ẩn trong big data

Thuật ngữ chính

Tiếng Anh	Tiếng Việt	Ví dụ ứng dụng tại VN
Population	Tổng thể	Toàn bộ DN niêm yết HOSE
Sample	Mẫu	30 công ty vốn hóa lớn nhất
Time series data	Dữ liệu chuỗi thời gian	Biến động giá cổ phiếu VIC 5 năm
Cross-sectional data	Dữ liệu chéo	Khảo sát thu nhập hộ gia đình 2023
Data mining	Khai phá dữ liệu	Phân tích hành vi mua hàng trên Shopee

Tác giả: **Đỗ Ngọc Tú**
Công Ty Phần Mềm **VHTSoft**

Phiên bản #1

Được tạo 24 tháng 4 2025 03:46:58 bởi Đỗ Ngọc Tú

Được cập nhật 24 tháng 4 2025 10:15:13 bởi Đỗ Ngọc Tú